

Proiectul "EU4Youth – Valorificarea potențialului tinerilor antreprenori sociali din Moldova și Ucraina"

EU4Youth

Elaborarea modificărilor la cadrul legal privind antreprenoriatul social în Moldova

Aliona Țurcan
Irina Ciumac
Patricia Vieru

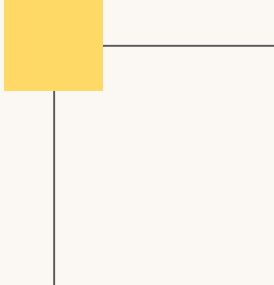
Subiecte

Metodologia
cercetării

Argumente și
Recomandări

Metodologia cercetării

- Analiza studiilor similare, rapoartelor pe țară și a altor documente elaborate anterior și care sunt disponibile;
 - Analiza legislației în vigoare privind antreprenoriatul, impozitarea, stimulentele economice și fiscale, etc;
 - Examinarea relevanței și durabilității modelelor existente de antreprenoriat social;
 - Realizarea interviurilor cu 10 reprezentanți ai instituțiilor și organizațiilor din domeniu
-

Designul cercetării

Nr	Instituții/organizații	Nr. IA	Reprezentant, Departament
1.	Ministerul Finanțelor	2	Direcția Politici Bugetare Sectoriale (1IA); Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Metodologie Proceduri Fiscale (2IA)
2.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	1	Direcția Învățământ General (3IA)
3.	Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social	1	Membru al comisiei (4IA)
4.	Agencia Servicii Publice	1	Reprezentant ASP (5IA)
5.	AO "SOS Autism"	1	Reprezentant (6IA)
6.	AO "Casa Phoenix"	1	Reprezentant (7IA)
7.	AO "MEGA"	1	Reprezentant (8IA)
8.	ÎS "Floare de Cireș" SRL	1	Reprezentant (9IA)
9.	ÎS "Taina Codrilor" SRL	1	Reprezentant (10IA)
	Total	10	

4 SRL au statut de întreprindere socială (1) și întreprindere socială de inserție (3)

- ❖ SRL „Taina Codrului” ÎSI (fondator AO ”Ciorești - Baștina mea!”)
- ❖ SRL „Floare de cireș” ÎSI (fondator AO ”Eco-Răzeni”);
- ❖ SRL „Eco Life for You” ÎS (fondator AO ”Inițiativa pozitivă”);
- ❖ SRL „HomeMade” ÎSI (fondator AO ”Caroma Nord”).

Recomandări

Argumente

Cadrul legal regulatoriu al antreprenoriatului social nu reflectă în deplină măsură **necesitățile și aspirațiile** domeniului

ÎS și ÎSI nu sunt **private și înregistrate** în calitate de entități juridice aparte, dat fiind faptul condiționării obținerii statutului respectiv.

Înregistrarea ÎS sau ÎSI, cât și înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale acestora de către organele de stat ar fi mult mai ușoară în **condițiile unei legi speciale**, care ar reglementa aceste persoane juridice

1. *Elaborarea unei legi speciale și armonizarea cadrului legal conex cu legea specială cu privire la antreprenoriatul social.*

- ✓ Cadru legislativ ar trebui să identifice și să dezvolte mecanisme de sprijin pentru entitățile de economie socială, să creeze un spațiu propice pentru a lua măsuri adaptate nevoilor specifice economiei sociale.
- ✓ În cazul adoptării unei legi speciale, ÎS și ÎSI ar putea beneficia de desemnarea procentuală, de rând cu organizațiile necomerciale.

Argumente

Lipsește mecanism
bine stabilite de
susținere a ÎS și ÎSI de
către stat.

Chiar dacă există mecanisme de procurare a lucrărilor și serviciilor de la OSC de către APL, cum ar fi comanda socială, OSC-urile și întreprinderile fondate de către ele au informații limitate cu privire la aceste oportunități.

Produsele de microfinanțare rămân inaccesibile pentru întreprinderile sociale din Moldova din cauza vulnerabilității economice a întreprinderilor sociale, riscurilor mari, ratelor dobânzilor ridicate și altor probleme conexe.

Finanțarea nu este asigurată de instituții financiare și bancare.

2. Politici de susținere a întreprinderilor sociale

- ✓ Extinderea mecanismelor de **subvenționare**, asupra întreprinderilor sociale și întreprinderilor sociale de inserție
- ✓ Elaborarea **măsurilor stimulative** pentru companiile care achiziționează bunuri, lucrări și servicii de la întreprinderi sociale

Argumente

Rămâne mare
dependența
întreprinderilor sociale de
finanțarea din exterior

Afacerile și întreprinderile sociale
fie **nu sunt încă rentabile**, fie
profiturile generate sunt foarte
limitate și nu permit o
independență financiară.

Dezvoltarea inițiativelor de
antreprenariat social este
condiționată de existența
programelor de finanțare ale
organizațiilor donatoare.

Există **riscul** ca inițiativele de
antreprenariat social să se
finalizeze odată cu încheierea
finanțării externe, care a pus baza
afacerii

2. Politici de susținere a întreprinderilor sociale

- ✓ Dezvoltarea unor mecanisme statale și produse bancare speciale de finanțare a ÎS și ÎSI, cât și includerea întreprinderilor sociale în mecanismele și programele de finanțare existente
- ✓ Încurajarea la nivel de stat a achizițiilor de bunuri, lucrări și servicii de la întreprinderi sociale prin contracte rezervate, perfecționarea mecanismului de comandă socială.

Argumente

Cu toate că Legea nr. 845/1992 stipulează că statul acordă facilități fiscale pentru dezvoltarea antreprenoriatului social, în Codul Fiscal nu sunt prevăzute facilități speciale pentru ÎS și ÎSI.

ÎS și ÎSI au același regim fiscal ca SRL-urile.

Continuă să rămână **neclară** situația în privința plății **impozitului pe venit** din activitatea operațională a ÎS și ÎSI.

Argumente

Nu există un sistem unificat de **monitorizare și evaluare** a întreprinderilor sociale

Cu toate că legislația prevede un **mecanism de evaluare**, din punct de vedere practic, el **nu există**.

Donatorii folosesc **metodologiile proprii** pentru monitorizarea și evaluarea întreprinderilor sociale/ONG-urilor.

Adesea monitorizările sunt limitate la **monitorizarea proiectului** per ansamblu și nu includ activitățile economice ale organizației

3. Taxe și impozite

- ✓ Elaborarea unui **mecanism fiscal clar** pentru impozitarea ÎS și ÎSI, care să prevadă IVAO de 4%, și stabilirea unei **cote impozitare preferențiale** pentru angajații ÎSI, cu introducerea modificărilor de rigoare la capitolul 7¹ Cod Fiscal în scopul corelării facilităților fiscale pentru persoanele cu dizabilități angajate în ÎSI și impunerea fiscală a întreprinderii însăși, diminuând povara fiscală a acesteia.
- ✓ Aprobarea unei **metodologii unice** și obligatorii pentru toate autoritățile publice locale de calculare a taxelor pentru ÎS și ÎSI. Adițional se propune **indexarea taxelor locale anual** în baza indicilor inflației.

Argumente

Conceptul de antreprenoriat social este atins doar **tangențial** în **domeniul educației**

Programul școlar este destul de complex și încărcat, pentru a introduce antreprenoriatul social ca disciplină separată, dar ar putea fi integrată în *educația antreprenorială*.

Educația antreprenorială a început recent să fie introdusă în programul școlar ca **disciplină transversală**, iar în 2020 disciplina educația economică și antreprenorială a început a fi pilotată în 390 școli din țară.

4. Programe educaționale

- ✓ Dezvoltarea de programe educaționale în domeniul antreprenoriatului social prin **includerea unui capitol în educația antreprenorială**, formarea abilităților și deprinderilor practice în rândul elevilor, în domeniul antreprenoriatului social, care ar putea fi dobândite prin atragerea în activitățile curriculare a practicienilor în domeniu.
- ✓ Programul școlar este destul de complex și încărcat, astfel **nu se recomandă formarea unei discipline separate** privind antreprenoriatul social.

5. Administrație publică locală

- ✓ Cultivarea conceptului de antreprenoriat social la nivel de administrație publică locală, prin încurajarea OSC-urilor locale să desfășoare activități de antreprenoriat social pentru o dezvoltare comunitară sustenabilă.
- ✓ Elaborarea metodelor de instruire pentru autoritățile publice locale întru valorificarea potențialului comunităților în dezvoltarea antreprenoriatului social (eventuale modificări ale Legii 436/2006)